

Intoxikace požitím hub u neurologických pacientů, 2 kazuistiky

**Matulová H., Talábová M., Vyroubal P.
Neurologická klinika FN Hradec Králové,
3. interní gerontometabolická klinika FN HK**

Úvod

- Počty otrav požitím hub dle počasí a výskytu hub, v ročním průměru tvoří asi 2 % intoxikací
- **Faloidní=hepatorenální** syndrom (muchomůrka zelená)
- **Gastroenterodyspeptický** syndrom (hřib satan)
- **Muskarinový** syndrom (vláknice)
- **Mykoatropinový** syndrom-neurotoxický (m. tygrovaná, m. červená)
- **Nefrotoxický** syndrom (pavučinec plyšový)
- **Psychotropní** (psilocybinový) syndrom (lysohlávka)

Počet hospitalizovaných ve FN HK od 1/2012 do 8/2018 intoxikovaných houbami

- V r. 2012: 5
- V r. 2013 3
- V r. 2014 2
- V r. 2015 až 2018: 0
- Celkem 10, z toho 2 děti a 8 dospělých
- 5 mužů a 5 žen
- Průměrný věk u mužů 55,2 let a u žen 31,6 let
- U všech relativně mírný průběh **bez fatálního konce**

Které to byly houby?

- 2x muchomůrka zelená
- 2x hřib koloděj nedostatečně tepelně zpracovaný
- 2x slzivka ředkvičková
- 1x muchomůrka tygrováná
- 1x řízky z hřibovité houby
- 1x řízky z babky ?
- 1x syrový hřib nachový

Otrava muchomůrkou tygrovanou(Amanita pantherina)

- 7/2012
- Žena, nar. 1944
- Nauzea, zvracení, halucinace, **porucha vědomí**
- **První vyšetření: neurologem**
- Příjem na JIP interní kliniky
- Toxikolog. středisko v Praze potvrdilo intoxikaci
- Po 6 ti dnech propuštěna domů v dobrém stavu
- Laboratorní testy v normě

Otrava muchomůrkou zelenou (*Amanita phalloides*)

- 9/2013
- Muž, nar. 1944
- Akutní poškození jater a ledvin
- Jen podezření na otravu *A. ph.*, není dodatečný průkaz
- JIP GMK, 6 dnů, překlad do městské nemocnice NB
- AST 22,4...47,7...5,07...1.6
ALT 32...78,7...32,3...18,3
urea 22,9...10,2...4,4...
krea 218...81...53...41...
- Léčba aktivním uhlím, hydratace, N-acetylcystein, silibinin

Otrava muchomůrkou zelenou (*Amanita phalloides*)

- 9/2013
- Muž, nar. 1960
- Jen podezření na otravu *A.phal.*
- Požití hub, další den větší množství alkoholu, v noci kocovina, zvracení
- Akutní jaterní léze
- ALT 170...145...67...51...
AST 263...129...36...16...
bili 57...68...149...172,
urea 8,9...4,3
- Silibinin, N-acetylcystein,
živočišné uhlí...
- JIP GMK 4 dny, potom překlad
UO

Otrava hřibem kolodějem (Boletus luridus)

- 2 případy v 10/2012 a 9/2014
- Muž nar. 1948 a žena nar. 1981
- Prokázána souvislost
- Jedlá houba nedostatečně tepelně zpracovaná
- Bolesti břicha, zvracení, průjem
- Lehký průběh

Otrava hřibem nachovým (*Boletus rhodoxanthus*)

- 7/2013
- Dívka, nar. 1999
- Požití 1/2 klobouku syrové hřibovité houby na golfovém táboře
- Opakované zvracení, průjem, prekolapsový stav
- Laboratorní testy norm.
- Rehydratace
- Za 3 dny dimise

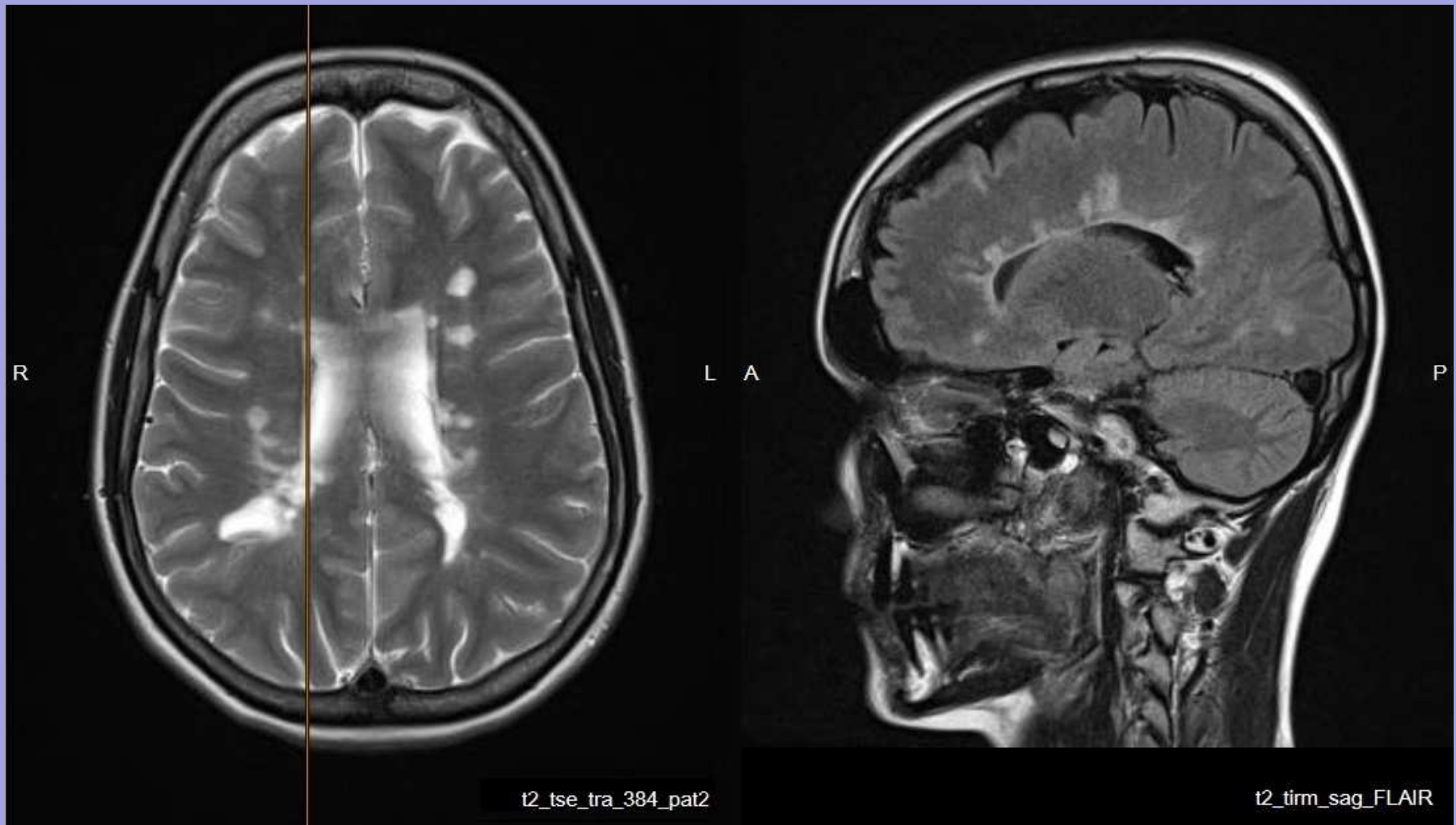

Slzivka ředkvičková
(*Hebeloma sinapizans*)

Kazuistika č. 1

- 32ti letá žena, nar. 1980
- RA: otec měl ca pankreatu, jinak nevýznamná
- OA: depresivní syndrom, fraktura nártu dx. 2008.
- **Chronicko-progresivní forma sclerosis multiplex** od r. 1999, t.č. spastická paraparéza DKK, mozečkový syndrom, senzitivní sympt., sfinkterová dysfunkce,
- EDSS 6,5
- terapie - IVMP, Copaxone, Avonex, Rebif, Tysabri, t.č. IVIG
- Kouření, alkohol, drogy ne, jen konopné máslo,
- FA: Baclofen 25 mg, Betahistin 16 mg, Magnezium lact., Tanakan
- SA: žije s přítelem, který se léčí pro sclerosis multiplex
- PA: ID, dříve obsluha čerpací stanice

Kazuistika č. 1, MR mozku, r. 2011

Kazuistika č. 1, MR C páteře, r. 2011

Kazuistika č.1, nynější onemocnění

- 20.1.2012 s přítelem snědli doma „čínu“ s hrstkou hub z mrazáku ve 12.45 hod.
- Ve 14.24 volána RZP pro **nauzeu, rozmazané vidění, křeče a svalový třes nejvíce na DKK**
- RZP---emergency---**JIP neurologické kliniky**
- Konzultace Dr. Klan, 1. LF Praha, toxikol.: z vyšetřovaného vzorku: **slzivka ředkvičková (Hebeloma sinapizans)**
- Nemocná neschopna vertikalizace, podáno živočišné uhlí, 2x 1000 ml F1/1, laboratorní testy bez abnormality
- 2. den po otravě propuštěna domů ve stabilizovaném stavu

Kazuistika č. 1, MR mozku r. 2016

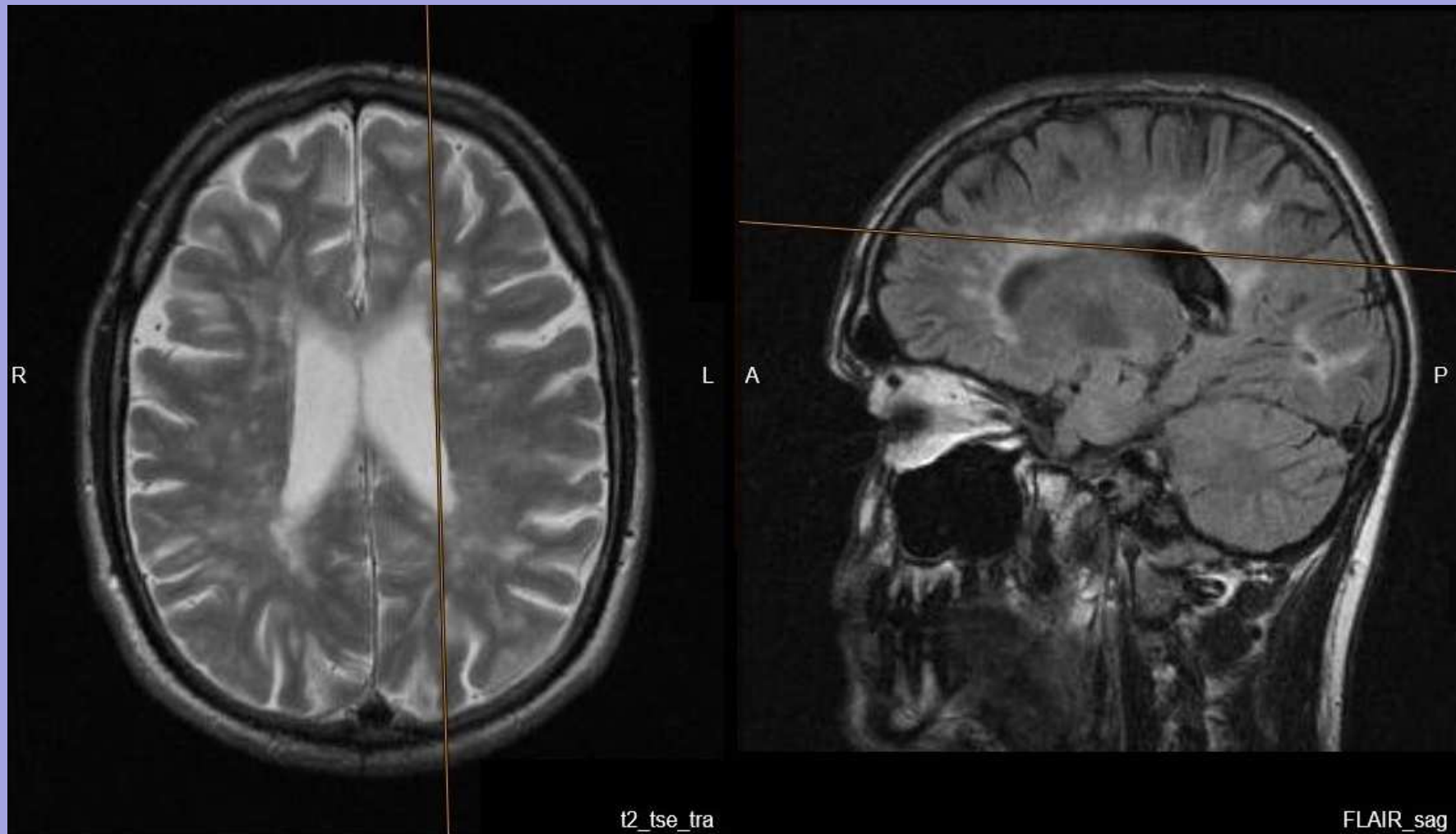

Kazuistika č. 2

- 49ti letý muž, nar. 1963
- RA: bezvýznamná
- OA: CB syndrom, od r. 2000 **sclerosis multiplex, relaps remitentní forma**, reziduální multisystémový deficit, spastická triparéza DKK a PHK, sfinkterová dysfunkce, míšní symptomatika, EDSS 6,5
- FA: 0
- SA: žije s přítelkyní
- PA: obchodník, ID

Kazuistika č. 2, MR mozku, r. 2011

t2_tse_tra

FLAIR_sag

Kazuistika č.2, nynější onemocnění

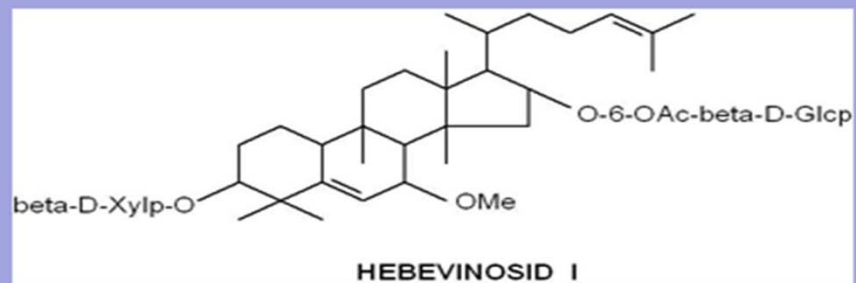
- 20.1.2012 ve 12.45 snědli s přítelkyní „čínu“ s houbami z mrazáku
- Volána RZP ve 14.24 hod. pro **nauzeu, zvracení, zmatenost, somnolenci, retenci moče**
- Zbytky potravy odeslány k vyš. do Toxikolog. centra v Praze, předběžně susp. na muchomůrku tygrovanou, definitivně ale určena **slzivka ředkvičková**
- Podáno živočišné uhlí a větší obrat tekutin, laboratorní testy s norm. nálezy.
- Příjem na metabolickou JIP 3. interní kliniky FN HK
- Rychlá úprava stavu a další den propuštění domů.

Intoxikace slizkou (hebeloma)

- Jde o lupenité houby, rozšířené v Evropě, Severní Americe, Austrálii
- Za vlhkého počasí se na spodní části lupenů tvoří kapičky vody - jakoby slzičky
- Houby nejedlé, středně jedovaté, nevalné chuti
- Gastrointestinální typ otravy
- První příznaky se objevují za 30 minut až 2 hodiny po požití hub
- O přírodních látkách způsobujících jedovatost slzivek stále není dostatek údajů.

Intoxikace slizkou

- Máme málo informací o chemických látkách, které způsobují jedovatost slzivek
- Neobvyklé seskviterpeny nebo triterpenoidní glykosidy (zvané hebevinosidy).

Diskuse

- Důraz na získání správných anamnestických dat
- Důležitost konzultace se specializovaným toxikologickým informačním střediskem (TIS) v Praze
- Klinický obraz otravy není vždy charakteristický
- Potvrzení jen toxikologickým vyšetřením
- Kvalitní péče na specializovaném pracovišti přináší výsledky

Souhrn

- Otravy některými houbami vykazují příznaky, se kterými se mohou dostat nemocní na neurologickou JIP
- K některým otravám je neurolog zván na konzilium (např. muchomůrka tygrovaná, slzivka)
- Pacienti s chronickým neurologickým onemocněním hledají také alternativní formy léčby včetně různých druhů hub

Závěr

- Intoxikací požitím hub je relativně **málo** a mají relativně **lehký průběh**.
- Vliv osvěty?
- Vliv změn počasí, dlouhého léta s **nedostatkem dešťových srážek** v posledních několika letech.
- Pokles počtu hospitalizovaných ve FN po intoxikaci houbami patří k pozitivním důsledkům současného počasí.
- Málo rostou i ty jedovaté houby.
- I v podzimním a zimním období je potřeba myslet na otravu houbami (houby prošlé mrazem, neoznačené sáčky v mrazáku).

DĚKUJI ZA POZORNOST